

TXILLARDEGIRI OMENALDI-LIBURUA

Pilartxo Etxeberria

Donostian, Txillardegiren omenaldi-liburuan ezin izanez, hiru alderdi nahi nituzke gure adiskidearen lanean nabarmendu:

- a) Gerra ondoko belaunaldi berriko gaztea izanik, garaiz asko jabetu zen desagertzeko zorian zegoen herri eta gain behera egiten zihuan hizkuntza bateko semea zela. Hizkuntzaren eta aberriaren egoera makurrak sorrarazten zion kezka eraman zuten aberriaren aldeko lanera. Euskara ardatz eta zimentarri harturik, bizitza osoan jardun du eta dihardu euskararen alde: ezagutza hobetzen, lantzen, sakontzen eta atze-aurreak arakutzen.
- b) Euskararen Batasuna. XIX. mende bukaeran koka badaitezke ere euskara batasun bidean jartzeko saio aipagarriak, ezin aipatu gabe utzi

Ezkerretik eskuinera: Txillardegi, Andres Urrutia, Henrike Knörr, André Breton.

alor honetan Txillardegik egindako lana. Autore klasikoak arakatzuz, izkribu zaharrak aztertuz, euskalki bizien ezagutza areagotuz, ... eta lan teorikoetan oinarrituta proposamen zehatzak egin zituztenen artean garrantzizkoak dira 1958tik aurrera Txillardegiren ekarpenak.

- c) Euskal fonetika, fonologia eta prosodia gaitzat harturik egiten dituen arakatzeko-lanak aurreko lanen osagarri eta Ahoskera Batuaren euskarri izango dira. Beste zenbaiten artean Txillardegi dugu ahoz eta idatziz behin eta berriz aldarrikatuko duena Ahoskera batuaren beharra. Ugari dira Euskara Batuaren Ahoskerari eta prosodiari buruz azaltzen dituen irizpideak eta argitaratzen dituen lanak. Ezagunenei so eginez, aipa daitezke: 1978an «Fonetika baturantz»; 1979an «Euskara normalizatuaren ahoskatzeaz»; 1980an *Euskal Fonologia*; 1984an *Euskal Azentuz* ...

Horra, bada, gogoan nituenak nolabait zirriboratuak. Aipatzen ditudan puntuak ezagunak dira oso eta erruz zabal daitezkeenak. Bestalde, aspergarri deritzot bibliografian xehetasun osoz agertzen diren artikulu-liburuen izenak berriz aipatzea nahiz eta gai jakinei lotutakoak izan. Halaber, edukietan sakontzea. Azken buruan, bere bizitzan zimentarri sendo izan diren euskararen eta aberriaren aldeko lana goraiatzea litzateke nire asmoa.